

20 SEPTEMBER 2009 – VIJFENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

WIJSHEID 2, 12.17-20

De ongelovigen zeggen: „Wij willen de vrome belagen; want hij is ons een ergernis, en een aanklacht tegen onze lauwheid. Hij beschuldigt ons dat wij de wet niet onderhouden, en verwijt ons onze tucheloosheid. Laat ons eens zien of zijn woorden wel waar zijn en nemen we als proef op de som wat er gebeurt bij zijn dood. Want als de rechtvaardige een zoon van God is, zal God hem te hulp komen en hem bevrijden uit de greep van zijn vijand. Onderwerpen we hem aan een smadelijke proef om met foltering te achterhalen hoe zachtmoedig hij is en om ons te overtuigen van zijn verdraagzaamheid. Laten we hem veroordelen tot een schandelijke dood; naar eigen zeggen geniet hij immers bijzondere bescherming.”

TWEDE LEZING

BRIEF VAN JAKOBUS 3, 16 – 4, 3

Broeders en zusters,

Waar naijver en eerzucht heersen, daar treft men ook onrust aan en allerlei minderwaardige praktijken. De wijsheid van omhoog is vóór alles rein, maar ook vredelievend, vriendelijk, altijd voor rede vatbaar, rijk aan barmhartigheid en vruchten van goede daden, onpartijdig en oprecht. Gerechtigheid is een vrucht van de vrede en slechts wie de vrede nastreven, zullen haar oogsten.

Waar komen bij u die vechtpartijen en ruzies vandaan? Toch alleen van uw eigen hartstochten die u niet met rust laten? Gij begeert dingen die u niet kunt krijgen. Gij moordt en benijdt en u kunt uw doel niet bereiken. Dan gaat u vechten en strijden. Gij hebt niets omdat u niet bidt. En als u bidt, krijgt u het niet omdat u verkeerd bidt, met de bedoeling namelijk om wat u krijgt, uit te geven aan uw boze lusten.

EVANGELIE

MARCUS 9, 30-37

In die tijd gingen Jezus en zijn leerlingen weg van de berg en trokken Galilea door; maar Hij wilde niet dat iemand het te weten kwam want Hij was bezig zijn leerlingen te onderrichten. Hij zei hun: „De Mensenzoon wordt overgeleverd in de handen van de mensen en ze zullen Hem doden; maar drie dagen na zijn dood zal Hij weer opstaan.” Zij begrepen die woorden wel niet maar schrokken ervoor terug Hem te ondervragen.

Zij kwamen in Kafarnaüm en, eenmaal thuis, ondervroeg Jezus hen: „Waar hebt ge onderweg over getwist?” Maar ze zwegen, want ze hadden onderweg een woordenwisseling gehad over de vraag wie de grootste was. Toen zette Hij zich neer, riep de twaalf bij zich en zei tot hen: „Als iemand de eerste wil zijn, zal hij de laatste van allen moeten wezen en de dienaar van allen.”

Hij nam een kind en zette het in hun midden; Hij omarmde het en sprak tot hen: Wie een kind als dit opneemt in mijn Naam, neemt Mij op; en wie Mij opneemt, neemt niet Mij op, maar Hem die Mij gezond heeft.”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Een andere God

„JIJ BENT ZO MOOI ANDERS dan ik, /natuurlijk niet meer of minder/ maar zo mooi anders, /ik zou je nooit anders dan anders willen.”

Prachtig vers van Hans Andreus, maar o zo moeilijk. Vorige week vroeg Jezus aan zijn leerlingen: „Wie ben Ik voor jullie?” Petrus sprak zijn droom uit: „Jij bent de Redder, Jij zult ons land bevrijden.” Het bleek een Jezus ‘op de wijze van Petrus’: op een troon, in brokaat. Moeizaam tracht Jezus uit te leggen dat Hij het beeld is van een ‘andere’ God. God is Vader ‘op almachtige wijze’, op de wijze van de machteloze liefde. God is een mee-lijdende God, die tegen alle Geweld in blijft beminnen. Een andere God. De leerlingen van Jezus hebben wellicht ook aanvankelijk gezegd: „zo mooi anders” en „ik zou je nooit anders dan anders willen”. We zeggen het allemaal aan elkaar én over God. Maar gaandeweg bots je op de realiteit van de andere: „Waarom ben je zo anders?”

Jezus wil een andere wereld openen voor zijn volgelingen. Zij zullen straks zijn boodschap verder moeten uitdragen. Ze moeten leren aan de werkelijkheid, nu Hij nog bij hen is. Ik zie ze lopen op een veldweggetje om rustig te kunnen praten. Dan zegt Jezus voor de tweede keer: „Mijn liefdesverhaal loopt slecht af. Ik zal te pletter lopen. Ze zullen Mij doden. Maar, vrees niet, de dood heeft niet het laatste woord. Op de derde dag zal de Vader Mij door de dood heen trekken.”

Het blijft lang stil. Ergens begrijpen de leerlingen iets, maar ze vatten de tragiek niet. Ze blijven een beetje achter en ze fluisteren onder elkaar: „Wie wordt dan de leider?” Ze komen al snel in ruzie over Jezus’ opvolging. Dan bereiken ze een stadje. Jezus heeft hun fluistergesprek gehoord: „Jullie hebben ruzie gemaakt over ministerportefeuilles en kabinetschefs, na mijn dood.”

Er loopt een kind voorbij. Een straatkind? Heel jong nog, met vlechtjes, stel ik me voor. „Kom eens hier”, roept Jezus. Het kind komt op zijn schoot zitten. Romantiek. Jezus met een kind in de armen, een meisje met vlechtjes of een ouderwets jongetje à la brosse. Maar dit is drama, geen romantiek. „Kijk,” zegt Jezus, „dit kind is de belangrijkste persoon van de hele wereld. Een kind heeft geen rechten in deze Grieks-Romeinse maatschappij. De kans dat het volwassen wordt, is in deze armtierige wereld vijftig procent. Als jullie groot willen zijn voor onze ‘andere’ God, zorg dan voor rechtelozen. In mijn andere wereld wordt het kleinste groot en het machtigste zwak. Mijn moeder Maria heeft een lied gemaakt toen ze ‘anders’ zwanger was, een magnificat over armen die terecht komen en over rijken die teleurgaan. Het is nog steeds zo. Neem zo’n kind op, zorg voor ouderen die kinds geworden zijn, zorg voor armen en zieken, marginalen, vluchtelingen, mislukten en gesjeesden. Dit is mijn copernicaanse omwenteling: niet de machtige, maar de zwakke in het midden, in jullie midden. En weet dat je zo – alleen zo – Mij zult ontmoeten na de Derde Dag. Wie in mijn naam iemand kinds bij zich opneemt, neemt Mij op en wie Mij opneemt, neemt niet Mij op, maar de allerhoogste God zelf.”

God als kind. Gerard Reve (wellicht iets ‘over de schreve’), in zijn archaïserende taal: „Wanneer ik er nu van uitga, dat het de vervulling van ’s mensen bestemming is, God lief te hebben, dan rest mij nog slechts de vraag, welke soort van liefde jegens God ik mij dan als ideaal zou moeten stellen. Het antwoord moet luiden: de meest onbaatzuchtige en meest onvoorwaardelijke liefde.”

„Is dat de liefde van kinderen jegens hun vader? Die liefde is verre van belangeloos: zij is gemengd met vrees voor straf, en voor verlies van geborgenheid. Is het dan de liefde tussen liefdespartners? Zeker kan zulk een liefde grote momenten van werkelijke belangeloosheid bevatten, maar zij is toch ook gemengd met elementen van voorwaardelijkheid, zoals vergroting van het zelfgevoel, veroveringszucht en driftbevrediging. Is het dan de liefde tussen broers, zusters, vrienden? Ook die liefde blijft ten dele gericht op eigen behoud en eigen belang. Welke liefde blijft dan over? Het is de liefde, die ouders koesteren jegens hun kind. Deze liefde vraagt, indien zij echt is, niets, en geeft alles. Aldus moeten wij God liefhebben als ons Kind.” (Een eigen huis, 1979, bladzijde 185 en 186).

God en Jezus, zo mooi ‘anders’, maar gelouterd en geklaard door het Leven.